

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор
за пів року . . . 10 кор
за чверть року . . . 5 кор
за місяць . . . 170 кор

За границею.

за цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Оодинокє число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очі і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свята • 5¹/₂ год. пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунцини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Найближні задачі руского духовенства.

(+) Минувшої п'ятниці закінчив єпархіяльний синод львівський свої наради, а перед полуднем відправив Є. Е. Митрополит г-р. Шептицький в соборній церкві св. Юра торжественне богослуженє, по котрім відчитано і однострушно одобрено всі рішеня синода, о чім ми вже на своїм місці звіщали.

Після торжественного оповіщення синодальних рішень виголосив Є. Е. Митрополит одушевлену проповідь, відповідну сучасній многоважній для рускої Церкви і руского народу хвилі. Єго Високопреосвященство звернув бачність присутних учасників синода на се, що в теперішню хвилю Церква повинна глядіти опори в широких верствах народних і задля того духовенство повинно заняти ся тими «меншими» братами і відносити ся до них як до рівних собі горожан. Є. Е. Митрополит вказав на підготовлювану тепер в державній раді виборчу реформу, котра дасть і тому «найменшому братови» рівне право з вельможами і високими достойниками, зробить їх рівноправними горожанами держави, а від тих широких верств народних буде зависимий склад державної ради в будучині, они будуть рішати про долю держави. Є. Е. Митрополит бажав очевидно звернути бачність духовенства на те, що би оно в душі християнської любови, в інтересі Рускої Церкви і руского народу, сповняло ту основну заповідь християнську, котру і наш народній геній в памяті «Посланию» так гарно висловив словами: «Обнімітеж, братя

мої, найменшого брата, нехай усміхнеть ся заплакана мати!»

І справді сучасна хвиля, на котру вказав Є. Е. Митрополит, є вельми досягла, вельми важна, а від руского духовенства буде се в головній мірі зависити, що би она вийшла в користь Рускої Церкви і руского народу.

В нинішній хвилі, коли виступає до боротьби супроти Церкви соціальна демокрація, коли намагає ся також стерти всякі окремі признаки національности (хоч се послугує ся з хитрости деколи національними окликами), руске духовенство, котре займає в нашім народнім розвитку таке визначне становище, орудує такими впливами, наколи стане зорганізовано, повинно обняти провід в народнім руху в душі християнсько-соціальної демокрації і під тим прапором стати до боротьби за інтереси Рускої Церкви і руского народу під проводом своїх Владик супроти всяких змагань соціальних демократів, хоч би они навіть називали себе національно-русскими. Руске духовенство повинно отже тимити, що для него наспіла тепер важна хвиля, єго дожидає велика задача, а зможе її добре довершити під проводом так сьвітлого і перенятого своїм посланництвом Владики!

Реакция і загальний страйк в Росії.

(Конець).

Щож правительство сим осягнуло? Найбільше огірченє проти себе і скріпленє крайних сторонництв переворотових. Мара

республики пролетарияту, дивогляд фантазії наших студентів, не лякає тут так само, як і лотиска республика, що мала бути проголошена в Ридзі. Одначе явні напасти правительства на ледво що прозябаючу свободу політичного життя женуть середні верстви суспільности до розпуки, приневолюють їх, потурати а навіть пособляти божевільним змаганям загально-політичного страйку, котрий на случай злуки з оружним опором довів би лише до страшного знищення народного майна і творів культури та до проливу крови, а по згнобленю перевороту став би гробом політичної свободи.

Коли правительство бажає сего останнього, то оно находить ся як раз на прямій до сеї ціли дорозі. Але в такому случаю повинно правительство занехати жалів на суспільність, що она в найліпших своїх кругах не проявляє ніякої участі. Ніхто не може мати доверія до правительства, у котрого на дневнім порядку є розбиванє всіх можливих зборів, арештованє цілих груп членів товариств, переслідованє дневникарства. Оно ставить навіть у фальшиве сьвітло царя і єго торжественний маніфест жовтневий. Коли цар ще 1. (14.) грудня реакційному князеві Щербатову доводі виразно заявив, що давні часи вже не повернуть, позаяк виданий ним 17. жовтня маніфест є повною і переконною виявою єго непохитної волі і є актом, котрий не може змінити ся, склала ся слідуєчого дня згадана подія з ліберальними дневниками, а в кілька днів опісля (5/18. грудня) виступило правительство проти занятих при залізницях з погрозою, наколиб они знов мали вступити в страйк, що можуть сподівати ся пімсти мас, з приміткою, що пра-

Стефан Біліцький.

Тактика польської державної адміністрації зглядом Русинів до виступу Богдана Хмельницького.

(Дальше).

Лучша доля усміхалась особливо до духовенства і єго єрархії. Вонож дійсно нічим вже не ріжилось від латинського духовенства, тож і слушно належались єму всі прерогативи на рівні з латинським духовенством. В другім дипломі, виданім Жигмунтом III. в Кракові 2. серпня 1595. р. вичисляє ся усі привілеї і так читаємо там: «Напередъ просили (всі єпископи з Мих. Рогозою, митр. на чолі) аби митрополія, Владыцтва и иншіє Религии Греческое Духовенства не были даваныє только людемъ Рускаго народа, и ихъ власной Религии... Дальше слідує дозвіл займатися місця в соймі поруч польської шляхти і польського духовенства:

«О мѣстце въ раде, о томъ когда таа едностъ, дасть П. Богъ статечне ся замкнеть, хочемо, и обецуемо на Сеймъ съ Паны Радами нашими и съ Станы Речипосполитой до того належачими трактовати, кгдажь то єсть речъ власне Соймови належачая...» В кожій рускій дієцезії мали бути уряджені не лиш рускі духовні семінарії і школи, але і рускі печатні, о чім рівнож згадує ся виразно в наведеним дипломі: «З стороны закладанія Школъ и Семи-

нарий Греческого и Словенского языка, также аби имъ вольно было Друкарни свои мѣти подъ властью Митрополита и владыковъ, позволяемо тимъ способомъ, аби ничого тамъ противного Костелови Повшехному недруковано, але все розсудкови єго подлегало...»

Те саме право що до засновуваня шкіл одержали унітські владки від римської столиці 28. вересня 1626. р.: «Episcopos Ruthenos unitos posse in suis Episcopatus erigere scholas pro instituenda in literis humanis et scientiis eorum juventute», а папа Павло V подав навіть близкі постанови зглядом сеї матерії, накликаючи в своїм Breve з 3. грудня 1643. р. — ad erectionem scholarum ruthenarum in partibus Russiae et earundem scholarum indulgentias concessas sodalibus Clericorum regularium Societatis Jesu...» Ті школи мали служити для руского народу і мали ставити на рівні з єзуїтскими. Значить, усім підданим унітам грецько-кат. обряду відтворені були вже всі школи, не виключаючи навіть колегій і академій, де подавались вже спекулятивні відомости.

На жаль, ми мусимо памятати, що в Польщі король, а тим самим і єго дипломи не мали найменшого значіння. Поляки маловажили собі завсегда усякі пакта, рішеня, декларації, не здрігнувшись понизити і унії. Добачивши, що посредством експанзивної політики оперли границі своєї держави о два моря, посвятили тепер всі свої сили і змаганя на те, щоб доконче Русинів спольонізувати і в той спосіб витворити одну велику, політичну, національну великопольську

державу. З Литовцями пішло легко, бо у них скоро привялось латинство, за те Русини були дійсно неподатним материялом, бо саме число Русинів ще днесь три рази більше від Поляків і Литовців, разом взявши. А щож говорити о тодішній нашій силі, коли так звісно, що всі наші шляхотські і міщанські родни дали польській нації такі соки, якими ще до днесь та нація живить ся.

Сьвідомі сего Поляки, що унія станула поперець їх політичним замірам, не вдоволялись нею, бо вона не лише захищала руску народність і руский обряд, але мала ще по сьвітлі рознести славу руского імени і виказати силу великої, сьвятої Руси. Унія мала бути подекуди великою побідою Руси над Поляками, бо вона мала получить цілий Схід в одну цілість і як одною була латинська церков на западі так одною мала бути уніцька церков на Сході. Уніцька церков мала навіть перевишити латинську церков, бо послідна не малі перейшла потрясеня в середних віках через реформацію. Для Поляків же грозило ще і те небезпеченство, що наколиб руско-уніцька церков сповнила свою апостольську місню через приверненє цілого Сходу на католицизм, тодіб Рим опер ся о ту силу, полишаючи Полякам друге місце на Сході. Се в очах Поляків була за велика жертва утратити і виречись для св. віри і Христа таких маловажних річий, як впливу, гордості і сьвітлової, впрот засліщеної манії — імпонувати! — тож і постановили всіми способа-

вительство не буде тоді їх боронити. Дня 6/19. грудня устроїло московське духовенство велике торжество церковне з високопатриотичною закраскою, а новий генерал-губернатор, в повній суперечності з царським маніфестом, прославляв перед зібраним народом самодержавіє царя, котрий є лише перед Богом одвічальний за все, що робить. Самодержавіє в Росії стоїть непохитно, а як предки, так і сучасне покоління бажає служити лише самодержавному царю.

Генерал-губернатор мав ще убрати се торжественне прославлення самодержавія перед московським населенням в слова, котрі звучали доволі войовничо. Все те очевидно було звернене проти невдоволених, проти ворохобників. Слідуючі дні покажуть нам, чи се був відповідний тон, в яким царський заступник супроти щораз більше зростаючого страйку як раз в давній царській столиці заговорив для успокоєня населення. Я дуже сумніваюся. Чи не було б відповіднійше піти за прикладом самого царя і заявити ясно і рішучо населенню, що цар і надаліше остає царем, однак при виконанню своєї влади бажає також вислухати голосу народу. Коли вже раз навчать ся наші воєнні генерал-губернатори сеї нової мови? Коли вже раз зрозуміють в Петербурзі, що з тими виключно з військового стану іменованими генерал-губернаторами не роблять доброго вибору? Очевидно они з недостачі лаврових вінців на боєвищах глядять винагороди супроти неприятеля внутрішнього на боєвищах збирати лаври? Який розлад в порівнянню з загальними поглядами викликають деякі події, розпорядки і вислови, які з тих військових кругів доходить що раз частійше до прилюдної відомості!

Недавно в Петербурзі перед полком, що стоїть там залогою, для скріплення офіцерського корпусу в патріотизмі, мав якийсь вельми реакційний доцент петербурського університету виклад, котрий так одушевлює офіцерів, що они при найближшій нагоді напали тайно на одного ліберального ректора і на нім зігнали свою злість проти вильнодумства! Такі прояви пояснюють нам причини сумної безкарности в нашій війську. Она не є звернена проти царя, лише проти нелюдського обходження, а викликана недостатком, нуждою і лихим прикладом зверхників. Не можна отже дивувати ся, що й новий генерал-губернатор Москви не визначає ся тактом.

До характеристики хвилевого настрою хочу ще додати, що по таких строгим по-

ступку з ліберальними дневниками зовсім не злагідніли ті нові, що на їх місце виходять. Они в дійсности не зважають на новий закон прасовий і обговорюють загальний страйк політичний з певною прихильністю і високопарними надіями, а для потерпілих наслідком страйку збирають прилюдно складки. Товариства заявляють, одно по другім, що хотять до страйку прилучити ся і протестують проти довершених арештовань. Одним словом, наслідком розпорядків і починів правительства, огірчене збільшило ся, і навіть виразно виступають проти правительства, що оно тим способом арештованими приспішило страйк, щоби тим лекше єго згнобити. Сей докір може бути неоправданий, але показує, як зросло загальне огірчене. Треба отже на все приготувати ся!

Так поясняє вельми влучно член петербурської Академії наук причини грізного внутрішнього положення в Росії, а останні вісти про кількадевні справдешні битви в Москві, котрі після запевнення очевидців, що до грози не уступають боям на мукденським боєвищі, оправдують вишні сї погляди. Знищення заподіяні бомбардуванням в Москві мають бути страшні, невисловимі. А крім того подібні події підготовляють ся і по інших містах російського царства.

Д О П И С Ь.

З Риму.

(Руска коляда в Римі).

Минули вже ті старі часи, в котрих Рим в безсонній ночі Різдва Христового міг цікаво прислухуватись прекрасним руским колядам. Нещасна судьба, яка спала на одинокий Василіанський монастир в Римі перед 60-ими роками та видерла Русинам остатню пядь землі із Столиці Церкви, затерла була імя нашого народу з перед очей завадних католиків, що звикли концентруватись біля Петрового престолу. Через пів віка отже Русин в Римі був „ignotum X“.

Та в останніх часах обставини змінилися. На місце вузкоглядних взуттів, котрі повяте обряду латинського вязали нерозривно з вірою і спасенням душі та через те вели борбу з собі підчиненими рускими богословами, прийшли перед роком назад оо. Василіани і на місце давньої своєї оселі обняли провід над рускою колядєю. Они почали ревну працю, свідомі свого діла, тому вінчаєсь она тепер хорошим успіхом, бо вже не стало тих латинських обичаїв, що ма-

ли вщепитись до рускої крови, а запроваджено все своє як Бог приказав.

Десь, з нагоди мого короткого, случайного побуту в Римі я був свідком їх красних трудів і старань, що гідні суть публичного признання.

Завчасу перед навечерем Різдва Христового оловістили оо. Василіани в італійській газеті „Giornali di Roma“ програму богослужевь, маючих відбутись в днях 24. і 25. грудня. Тим способом стягнули они в свою маленьку церкву много чужинців, між котрими я розвізнав по бесіді наших закордонних православних Русинів, Французів, Німців та Італійців. Всі они були якось не свої, бо вже само уряджене в домі Божім казало їм, що се не латинський костел.

За хвилину відозвались дзвони голосом тихим і милим та точно після оголошень появилась громадка питомців в смянь-жовтій строю, займаючи місце в лавках біля іконостасу. Рівночасно відчинились царські двері а в них з'явив ся чернець в супроводі двох дяконів.

Почали відправу. Грімкі голоси лунали по церкві та звертали на себе увагу чужинців. Они мабуть нашого обряду не бачили ніколи, бо на всі боки кидали запити, бажаючи довідатись про єго назву.

Після повечеря та всенощного, в часі котрого питомці містерно співали рускі коляди, настало мировање. — Пішли вперед гусаком богослови стаючи перед черцем, котрий кождому на чолі мазав освяченою оливою зрамя хреста. По них з початку несміло приступили і закордонні Русини, а опісля без труду пани, панї, міщани, міщанки ріжних націй, стану і віку. — Отже була хвиля вельми пориваюча. Кождий з гідним ушанованям наслідував свого попередника, наставляв чоло під мировање, брав з таця благословенний кусок хліба, цілував хрест і руку священника та опісля вертав на своє місце. Всі були раді та веселі, що могли брати живу участь в ділі божім, тому остались аж до кінця, щоб при виході подякувати священникови за ласку, що зволив їх зрівнати з всіми Русинами при св. мировању.

Рим дня 27. грудня 1905.

Сергій В.

Вісти з Росії.

З російського хаосу надходять дуже суперечні вісти. Як з одної сторони опис заворушень, страйків та атентатів представляє ся ще завсїгди дуже поважно, так з другої сторони урядові жерела запевнюють, що революційний рух погасає вже сам в собі, а спорадичність подій, позбавлених масового характеру здає ся потверджувати сей факт, бодай що до головних столиць.

ми перешкодити і не допустити до окатоличення всіх Русинів. Перевести се не було їм трудно, бо ж за средствами не потребували оглядатись.

Теки спочивали в їх руках, тож не надумуючись довго завітгували усі королівські дипломати, обманувши в той спосіб не лиш цілий руский народ, але і вселенську церкву. Польські владки не довго по проголошенню унії заходились не менш правительством коло того, щоб руских владик замінити в своїх суфраганів, знести руско-католицькі добра єпископські і так поволи приневолити руску шляхту, міщанство і селянство до переходу в латинський обряд, щоб опісля так знести з лица землі руский елемент, як се сталось з Литовцями. Руский клир вніс протест і жалобу до польського короля, до польських владик, до апостольської нунціятури в Польщі і до апостольської столиці.¹⁾ та се помогло тільки, що на ставлюване ся римської Столиці ухвалено новою конституцією на соїмї пхнути в неволю синів руских священників. На тій підставі доносить Бродович. — Dzień z rąk kapłana wydzierając ma synów pierwszego na budyka drugiego na lokaja do swoich obraca usług w córki przysze rozrywając postanowienie (zameścicia) nadwornemu szewcowi, poddanemu swemu, za żonę wyznacza. Daremnie kapłan udreńczony o miłosierdzie ze łzami prosi, iedną zawszy w goryczy swej duszy odbiera odpowiedź: czytaj, oto masz popie konstytucye, która twe dzieci w moje poddaństwo oddaje.²⁾ Обширні вольно-

сти, права і свобода, духовенство і руский католицький обряд — конституціями затвержені — остали лиш на папери, щоб по століттях свідчили як вестерті сліди про скриту польську політику. Для побільшення зисків з коршмової аренди, втручено і руского священника на рівні з підданими єго парафіянами під право, щоб жид над ним панував. Від тепер запроваджено священників до понижуючих робіт і нічо не помагали жебранини їх за відновленням вольностей, наданих їм конституціями. Скарги і супліки стосами лежали і заповняли королівські канцелярії, о чім згадує універсал Яна Казимира з 28. серпня 1657. р.: „częste i żalosne nas supliki dochodzą od duchowieństwa religii greckiej... iż ich obywatele tak sami przez się, jako też przez sługi i urzędniki swoje do powinności, robocizn niewolniczych, fur, powozów, czynszów stanowią duchownemu niezależących, poniewalanie, Popów i świeszczeników do noszenia kłuczy od piwnic, spieźarni, spiechlerzów, przymuszacie i inne podleysze posługi odprawować każeć... posłuszeństwu im swoim episkopom oddawać nie każeć, do jurysdykcyi ich swojej pociągacie, do turmy i więzienia ich sadzacie, przez co się opuszczeni administracyi Sakramentów z wielkiem uszczerbkiem zbawienia dusz chrześcijańskich dzieć musi...“ Мимо тих скарг кривди не уставали; високий народний характер низили до того степеня, що отець був вольним, син же рабом. Ніхто не числив ся з наукою або обичаями, а хочби з уродженем, ніхто не числив ся з тим, що сеж горо-

жани злучені суцільністю і єдністю краю, ряду і релігії. Одним шагом усунено руску шляхту від магистратських служб і всіх горожанських прав в школах висмівано Русинів, а вислід був такий, що руска шляхта, рускі магнати, епігоннащадки руских князів і боярів опустили остаточно свою Церкву; ті, що були колись окрасою руского народу і сенату, оборонцями вітчизни, добродіями і заштитниками рускої Церкви, погордили остаточно своїм обрядом, відцурались своєї нації і заміняли руску віру, руску мову, руску народність за польські вольности, за польські дипломи, почеси, достоїнства. При руским обряді і Церкві остав темний, зруйнований простий народ так, що руска Церква сталась вже хлопською Церквою. Не було вже кому єго заступити а тим часом Поляки кули нові пляни на здушенє і сего елементу. А кули в той спосіб, що підущали схізматикив проти унітів, мовляв, вбити клин між Русинів, кинули кість незгоди між них самих, нехай взаїмно нищать ся. (Дальше буде).

¹⁾ Malinowski. Die Kirchen und Staats-Sat z S. 21—23 N.

²⁾ Ibid. S. 30.

³⁾ Про се ширше в мойй праці п. з. доля руских унітів в Холмщині, католицький Вєхід, III, p. 1905.

⁴⁾ Harasiewicz, Ann. E-cl. Ruth. pag. 38.

⁵⁾ Harasiewicz, Ann. Eccl. R. 36. N.

Кременець. В містечку Козині на Волині настав погром Жидів.

Херсон. В околиці селяни палять двори і нищать павські майна.

Петербург. Між війском в петропавловській кріпості звела ся ворохобня. Заряджено численні арештованя.

Страйковий фонд залізничної служби дійшов до 160.000 рублів. З того фонду видають вже заповоги для страйкарів.

Świat Słowiański.
Miesięcznik pod redakcją
D-ra Feliksa Konecznego
poświęcony słowiaństwu i przeglądowi spraw słowiańskich, wychodzi z końcem każdego miesiąca w zeszytach 4-5 arkuszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K, kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

Товариство взаїмного кредиту
„Джістер”
стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)
приймає вкладки до опроцентованя на 4 проц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів посланки можна присудати гроші чеками Шлядниці поштової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кожного часу, навіть без вповідженя (за ескоттом).
ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер” своїм членам на 6 проц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотечки або доброї поруки.
На парцеляцію і купню більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера”.
Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі”.
Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив „Джістер” на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 K.
Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер” 31/12 1904

Вкладки:	1,783.673 K.
Уділи членів:	133.117 K.
Ф. резервовий і ин.:	26.576 K.
Позички уділені:	1,616.402 K.
Цінні паперв:	123.627 K.
Льовацці:	169.456 K.
На рах. біжучім:	81.938 K.

Всілякі
КУПОНИ
вильосовані
цінні папері
виплачує без потручення
промізії або коштів
Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 14. до 1. січня 1906.
Нова сензаційна
програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, дьожі. Гряди крієла можна їхати даром на представлєне омнібусами Кольосєв, які ждуть коло Відєнської Каварні.

Нова збірка
НОВЕЛЬ
Евгена Мандичевского
п. з. „СУДЬБА”
стоїть брош. 1 K 60 с. в сецєс. оправі 2 K 10.
Замовляти в книгарні ім. Шевченка у Львові або у автора в Тернополі. (2—6)

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ
кураційний по 6 K, „раритас” медоборів по 6 K 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клгр. 2 K. Від руского замовлєня даю 20 сот. на будову театру.
Корєневич, емер. учитель, Іванчани 177(1-?) почта в місци.

А о
Америки і Канади
перевозить найдешевше і busидко
ЛІНІЯ КУНАРДА
заступництво для Галичини
ЙОСИФ АЙЛЄ
у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Стация почтова телегр. і залізн. Річний оборот поверх 3.000 вагонів.
Унтертеменауска фабрика виробів з глини
ІВАНА князя ЛІХТЕНШТАЙНА
в Unterthemenau bei Lundenburg, поручає: гарні глини кафелі венского рода і витривалости на хідинь, двірці, стайні, подвірї і т. и., дальше плити мозайкові в тисячах десєтєв від найпростійшого до найбогатшого виконанч (річ а продукция 15 міліонів плит) для церков, шкіл, фабрик і т. д., подвійно поливані камінні рури, комини, ремізові рури, поливані цєгли (сухопрасовані з найвищою витривалостию для палювих будівель, мокро прасовані для будови каналів), плити до викладаня стін і фасад, блискучі плити, дахівня вського рода, натуральной краски і поливані у всіх барвах, рури до дренаваня, кафелі до печей.
Ілюстровані цінники даром і оплатно.
Число робітників 700.

Кашель!
Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмирляючих і смачних
Kaiser's Brust-Caramellen
1740 нотар. потверджєних свідочств стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, натарі і флегмі.
Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною „Три сосни”. Склады: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і Сва, дрогуєрия; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Нікклер і Син; Кароль Палєвский, аптека; Ів. Пінєдєс; М. Лазовский аптека; Адольф Ашкевац, аптека під зол. слоном; І. Шпєс-Чоратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуєрия; Лев Калєр, аптека в Бродах; Іоахим Фрідман, ант. в Миколаєві; Зигм. Ротєнберг, аптека в Олєську; Герм. Енглєндєр в Перємшлянах; Мартин Собєль в Стрию; Д. Роїнгер ант. в Зєзрові; Моріц Бібрінг, ант. в Стєніславові; Стап. Бурса, в Косєві; Юліян Новицкий, ант. в Печєніжині; Е. Стєнцєль, ант. в Коломиї; Адольф Дурєгер, ант. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчєку; Золодислав Наглік окр. ант. в Бережанах; Б. Вальк, дрогуєрия в Станиславові; І. В. Лінк, дрог. в Ярославі; Е. Гєллєр в Надвірні; С. В. Лангінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, ант. в Тернополі; Вільг. Ландєсберг, ант. в Бродах; Здислав Завалкєвич в Камінці; Г. М. Фішєр ант. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка, в Н. Санчи; Лавр. Цімєрман маг. фарм. в Підволочисках; Ігн. Гєшєлєс, ант. в Городиу; Ст. Фалішєвский, ант. в Балєгороді.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморских земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ
повєсюди знакома фірма.
V. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.
Поки хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агєнтів корабельних.